

ATENCIÓ ALS VERBS

UNA de les dificultats més grans per al ple domini d'un qualsevol idioma és la conjugació verbal, tant per als qui no són parlants nats de la llengua que estudien i s'enfronten a l'entrebanc d'una flexió regular o, més encara, a les irregulars, com, també, per als parlants, car les desinències verbals apareixen molt dialectalitzades sempre. Concretament, en la nostra llengua, fixeu-vos que la majoria de dubtes i consultes a diccionaris o manuals són a causa dels verbs (parle de quan hem passat ja l'estadi de dubtes lèxics bàsics o ortogràfics elementals): no sabem de vegades la forma estàndard, ens sona impròpia la manera col.loquial, ens ve la qüestió de si és un verb de la tercera pura o incoativa, etcètera.

Així, les següents persones del present de Subjuntiu o de l'Imperatiu de verbs com ser i voler, les diem «vulgam», vulgau» o «vullgam», «vullgau», «sigam», «sigau», quan s'han d'escriure, respectivament, *vulguem, vulgueu, siguem, sigueu*. El verb dir presenta una confusió, en el llenguatge vulgar, entre les persones primera y segona del plural del present d'Indicatiu, del present de Subjuntiu i de l'Imperatiu: «diguem», «digueu», mentre una conjugació correcta faria *diem, dieu* per al present d'Indicatiu i les formes anteriors per als altres temps. El mateix *dir* té l'Imperfet d'Indicatiu vulgar «jo dia», «tu dies», «nosaltres diem», front a l'estàndard *deia, deies, déiem*. Aqueixa *i* consonàntica, desapareix també, en el nostre dialecte, en altres ocasions, com el verb fer («jo fea», «vos feeu» per la forma literària *feia, feieu*). Altres vulgarismes freqüents són, per exemple, «vec», per *veig*;

ell «sigué», per *fou*; jo «muic», o jo «muiga», per *muir* o *muira*; «sigut», per *estat* (encara que «sigut» hom l'accepta amb freqüència), etcètera.

Ja és una cosa més greu que simples vulgarismes, el fet, cada volta més habitual, de conjuguar verbs de la segona conjugació o de la tercera pura com si fossen de la tercera incoativa. Vull dir, verbigràcia, desviacions contra natura, com «sentisca», per *senta*; «permeteix», per *permet*; «perteneix», per *pertany*; «admetixen», per *admeten*, etcètera.

Castellanades descarades són casos com aquestos, per desgràcia el barbarisme nostre de cada dia: «acovardat», per *acovardit*; «acollonat», per *acollonit*; «aclarat», per *aclarit*, etcètera. Recordeu que es tracta de verbs de la tercera, en català, i no de la primera, com en castellà: *acovardir, acollonar, aclarir*. Molt diferents són uns altres casos, en què, igualment correctes, canvien de significat uns verbs si són de la primera o de la tercera: *Acollir* (rebre algú a casa nostra) i *acollar* (formar colla), *encarir* (fer-se més car) i *encarar* (cara a cara), *aterrir* (de terror) i *aterrar* (de terra, abatre), *embrutir* (esdevenir un brut o bèstia) i *embrutar* (brutícia), etcètera.

Bibliografia: Per posar més atenció als verbs i corregir moltes faltes o aclarir força dubtes, us recomane el bon manual d'Enric Valor, *La flexió verbal*, Papers Bàsics 3 i 4, Eliseu Climent Editor; València, 1983. Hi ha 102 verbs models, totalment conjugats, que us resolen els problemes de tots els altres que vulgueu.

1. Identifica del text:

- Tipologia textual
- Àmbit d'ús
- Gènere

2. Explica l'estructura externa del text (amb la nomenclatura adient per a la tipologia textual). Hauràs d'indicar els elements i paràgrafs que formen cada part de l'estructura externa del text.

3. Ara, explica l'estructura interna del text. Pots fer-ho per paràgrafs atenent a la nomenclatura adient per a la tipologia textual.

4. Digues quin és el significat de la paraula «incoativa».

5. Extrau les idees principals i secundàries del text. Seguidament, basant-te en aquestes idees, escriu un resum del text (10 línies) i posa-li títol.

6. Parla de la sintaxi que emprà l'autor al text. Digues la mena d'oracions que hi predominen: simples o compostes (coordinades, juxtaposades o subordinades); actives o passives, etc. Aquesta formació d'oracions facilita la comprensió del text o la dificulta?

7. Comenta el grau de modalització del text i posa exemples d'elements modalitzadors.

8. Explica quina és la intenció de l'autor i la finalitat comunicativa del text. Quin nivell d'importància té l'opinió de l'autor al text? Què hi vol aconseguir?

9. Expressa la teua opinió sobre el primer paràgraf del text, on l'autor exposa que la dificultat més gran que es presenta en aprendre o parlar una llengua és la conjugació verbal. Com a parlant d'una o més llengües, consideres certa aquesta afirmació? Justifica la teua resposta.

10. Al següent fragment, l'autor parla de la influència del castellà al català, concretament a l'hora de conjuguar certs verbs.

“Castellanades descarades són casos com aquestos, per desgràcia el barbarisme nostre de cada dia [...]”

Reflexiona fins a quin punt creus que es troba sotmesa la llengua catalana a la castellana. Trobes que t'afecta la influència del castellà en parlar el català, com ho fa en els exemples esmentats al text?